

Priorytet 6: Edukacja i kompetencje EFS+
Nabór nr FEWM.06.06-IZ.00-002/26

Podstawowe założenia naboru

Działanie 6.6:
Edukacja w ZIT Ełk i Olsztyn/ Schemat A ZIT
Olsztyn – Edukacja ogólnokształcąca

Typ 1 projektu:

Realizacja programów rozwojowych szkół/placówek
systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne

Cel szczegółowy f)

Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, **włączającego kształcenia** i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do **grup w niekorzystnej sytuacji**, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem **przez ogólne** i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i **dostępności dla osób z niepełnosprawnościami**.

Cel szczegółowy f)

Cel szczegółowy f mówi w skrócie:

- **każdy ma mieć realną szansę na dobrą edukację,**
 - ☞ **szczególnie osoby w trudniejszej sytuacji,**
 - ☞ **na każdym etapie nauki,**
 - ☞ **w sposób dostępny i włączający (także osoby z niepełnosprawnościami).**

Czyli:

- ✓ edukacja ma być **dobra jakościowo, dostępna i możliwa do ukończenia dla wszystkich uczniów**

...

Działanie 6.6 FEWiM 2021–2027 stanowi bezpośrednią realizację celu szczegółowego f, ponieważ poprzez programy rozwojowe szkół kształcenia ogólnego wzmacnia jakość i dostępność edukacji, zapewnia włączające formy wsparcia oraz wyrównuje szanse uczniów z grup w niekorzystnej sytuacji, umożliwiając im ukończenie edukacji na danym etapie.

Cel f:

Chcemy równej i dobrej jakości edukacji.

Działanie 6.6:

Dajemy szkołom narzędzia i pieniądze.

Program rozwojowy szkoły:

Szkoła realnie pomaga uczniom”.

Efekt:

Więcej dzieci radzi sobie w szkole i kończy edukację.

Jak elementy celu f „przekładają się” na działanie 6.6

◇ „Równy dostęp do edukacji”

- zajęcia wyrównawcze,
- indywidualne wsparcie uczniów,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

◇ „Dobra jakość kształcenia”

- rozwój kompetencji kluczowych,
- nowoczesne metody nauczania,
- szkolenia nauczycieli.

◇ „Włączające kształcenie”

- wsparcie uczniów z SPE,
- dostosowanie metod pracy,
- likwidowanie barier w nauce.

◇ „Grupy w niekorzystnej sytuacji”

- działania kierowane do uczniów z rodzin o niskim statusie,
- uczniów z terenów wiejskich,
- uczniów z niepełnosprawnościami.

Czym jest program rozwojowy szkoły?

Program rozwojowy to:

zaplanowany zestaw działań, który:

- podnosi jakość nauczania,
- wyrównuje szanse edukacyjne,
- zwiększa dostępność edukacji.

Czyli dokładnie to, o czym mówi **cel f**, ale:
na poziomie jednej, konkretnej szkoły.

Typ 1 projektu: Realizacja programów rozwojowych szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne *poprzez poniższe działania:*

1.1 Wsparcie uczniów, w tym m.in. kształtowanie kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wynikających z ich indywidualnych potrzeb;

1.2 Tworzenie warunków dla realizacji edukacji włączającej, w tym uwzględniającej potrzeby wynikające z niepełnosprawności lub innej niekorzystnej sytuacji;

1.3 Wsparcie poradni psychologiczno-pedagogicznych jako element współpracy ze szkołami w ramach programów rozwojowych (komplementarnie do działań realizowanych na poziomie krajowym);

1.4 Realizację atrakcyjnych zajęć dla uczniów poza edukacją formalną, służących rozwojowi ich uzdolnień, pasji i zainteresowań, m.in. współpraca z bibliotekami oraz instytucjami kultury;

1.5 Wsparcie nauczycieli oraz kadry wspierającej i organizującej proces nauczania, dające możliwość nabywania oraz doskonalenia umiejętności, kompetencji i kwalifikacji, przygotowujące ich do kształcenia zorientowanego na ucznia i opartego na efektach uczenia zgodnie z ZSU 2030 (tj. wyposażenie nauczyciela w skuteczne metody pracy z uczniem, generujące aktywną rolę ucznia i premiujące samodzielność i kreatywność ucznia) oraz rozwoju osobistego a także w zakresie pracy z dziećmi migrantów i uchodźców (m.in. praca z dziećmi z traumą, w obcym języku) oraz uczniem/słuchaczem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także promowanie pozytywnego wizerunku nauczyciela;

1.6 Aktywne wsparcie rodzin uczniów, w tym rozwijanie współpracy na linii nauczyciele-rodzice/opiekunowie prawni, pomoc stypendialna (dla uczniów z grup defaworyzowanych) i psychologiczna;

1.7 Działania mające na celu przejście od modelu obejmującego szkoły specjalne do modelu obejmującego szkoły integracyjne.

1.8 Działania uświadamiające skierowane do uczniów, nauczycieli oraz kadr systemu edukacji związane z przeciwdziałaniem dyskryminacji (w tym ze względu na orientację seksualną).

Grupa docelowa

Wsparcie zaplanowane w projekcie musi być **bezpośrednio skierowane do następujących grup odbiorców:**

- **uczniów** szkół prowadzących kształcenie ogólne
- **nauczycieli i kadry** zarządzającej, wspierającej i organizującej proces nauczania szkół prowadzących kształcenie ogólne,
- **rodziców i opiekunów prawnych** uczniów wspieranych szkół,
- szkół biorących udział w projekcie

Działania obligatoryjne

Wsparcie ucznia

**Wsparcie
nauczyciela**

Działanie 1.1 Wsparcie uczniów, w tym m.in. kształtowanie kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wynikających z ich indywidualnych potrzeb

Każdy projekt musi być powiązany ze **Zintegrowaną Strategią Umiejętności 2030**.

W przypadku wsparcia uczniów chodzi o działania służące rozwojowi **umiejętności podstawowych i przekrojowych** – czyli dokładnie tego, co uczniowie wykorzystują w nauce i w codziennym życiu.

Działanie 1.1 Wsparcie uczniów, w tym m.in. kształtowanie kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wynikających z ich indywidualnych potrzeb

W ramach działania 1.1 obowiązuje ważna zasada:
każdy uczeń uczestniczący w projekcie musi rozwijać co najmniej dwie umiejętności podstawowe, zgodnie ze Zintegrowaną Strategią Umiejętności 2030 i to **w sposób praktyczny** – czyli poprzez działanie, a nie tylko teorię.

Dodatkowo warto zaplanować, aby każdy uczeń rozwijał także **co najmniej dwie umiejętności przekrojowe** – również w sposób praktyczny. Takie podejście jest **premiowane dodatkowymi punktami**.

W naborze z 2025 r. warunek był taki: Każdy uczeń uczestniczący w projekcie rozwija łącznie przynajmniej 2 umiejętności podstawowe, ~~z których jedna to obligatoryjnie umiejętność matematyczna~~

Źródło grafiki: Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (część ogólna) / Ministerstwo Edukacji Narodowej

Kompetencje kluczowe – połączenie wiedzy, umiejętności i postaw możliwych do zastosowania w wielu różnych kontekstach i rozmaitych powiązaniach, potrzebnych każdej osobie do samorealizacji i rozwoju osobistego, uzyskania szans na zatrudnienie, włączenia społecznego i aktywnego obywatelstwa

Kompetencje kluczowe są niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego, zatrudnienia, włączenia społecznego czy satysfakcjonującego życia

W ramach kompetencji kluczowych możemy wyróżnić zarówno umiejętności podstawowe, jak i przekrojowe.

Działanie 1.1 Wsparcie uczniów, w tym m.in. kształtowanie kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wynikających z ich indywidualnych potrzeb

Ze wsparcia mogą korzystać **wszyscy uczniowie**, w tym także uczniowie ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.

Dla nich można zaplanować:

- zajęcia wspólne z innymi uczniami albo
- zajęcia dedykowane wyłącznie tej grupie, w zależności od potrzeb szkoły i uczniów.

 Najważniejsze jest to, aby we wniosku **jasno pokazać, w jaki sposób wsparcie zostało dostosowane do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami**, zwłaszcza jeśli zajęcia są realizowane wspólnie z innymi uczniami.

Formy wsparcia uczniów

Realizacja dodatkowych zajęć

Realizacja projektów edukacyjnych

**Realizacja zajęć organizowanych poza
lekcjami lub poza szkołą**

Katalog form wsparcia jest katalogiem zamkniętym.

Działanie 1.1 Wsparcie uczniów, w tym m.in. kształtowanie kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wynikających z ich indywidualnych potrzeb

Projekt edukacyjny to zaplanowane działanie uczniów – indywidualnie lub w grupie – którego celem jest rozwiązanie konkretnego problemu.

Uczniowie:

- wybierają temat,
- planują działania,
- realizują je,
- a na końcu prezentują efekty swojej pracy,
oczywiście pod opieką nauczyciela.

Takie projekty mogą:

- wykraczać poza podstawę programową,
- łączyć różne przedmioty i dziedziny wiedzy.
- Dodatkowo projekty mogą obejmować:
- nowe formy i programy nauczania,
- nowatorskie metody pracy,
- współpracę szkoły z otoczeniem społecznym i gospodarczym,
- wykorzystanie gotowych zasobów, np. z Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

Działanie 1.1 Wsparcie uczniów, w tym m.in. kształtowanie kompetencji kluczowych, umiejętności podstawowych i przekrojowych wynikających z ich indywidualnych potrzeb

Wszystkie działania powinny:

- rozwijać umiejętności w sposób praktyczny,
- opierać się na pracy zespołowej,
- aktywizować uczniów.

Najbardziej rekomendowaną formą pracy są **metody projektowe i warsztatowe**, ponieważ:

- angażują uczniów,
- rozwijają kreatywność i samodzielność,
- ułatwiają uczenie się poprzez działanie.

W projektach mogą pojawić się także **wycieczki lub wyjazdy edukacyjne**, ale tylko jako **uzupełnienie zajęć**, a nie ich główny element.

Muszą one być:

- ściśle powiązane z tematyką zajęć,
- dokładnie opisane – miejsce, czas, program i liczba uczestników.

Edukacja włączająca

1.2. Tworzenie warunków dla realizacji edukacji włączającej, w tym uwzględniającej potrzeby wynikające z niepełnosprawności lub innej niekorzystnej sytuacji

- taka organizacja nauki w szkole, aby **każdy uczeń mógł w pełni uczestniczyć w zajęciach i życiu szkoły**, zgodnie ze swoimi możliwościami i potrzebami.
- również na **usuwaniu barier**, które mogą utrudniać uczniom naukę – nie tylko barier architektonicznych, ale także komunikacyjnych, społecznych, organizacyjnych czy związanych z dostępem do informacji.

1.2. Tworzenie warunków dla realizacji edukacji włączającej, w tym uwzględniającej potrzeby wynikające z niepełnosprawności lub innej niekorzystnej sytuacji

- 30% nauczycieli zatrudnionych w danej szkole zostanie objętych wsparciem w zakresie pracy z uczniem z SPE
- 40 % uczniów objętych wsparciem w ramach grupy docelowej to uczniowie z SPE

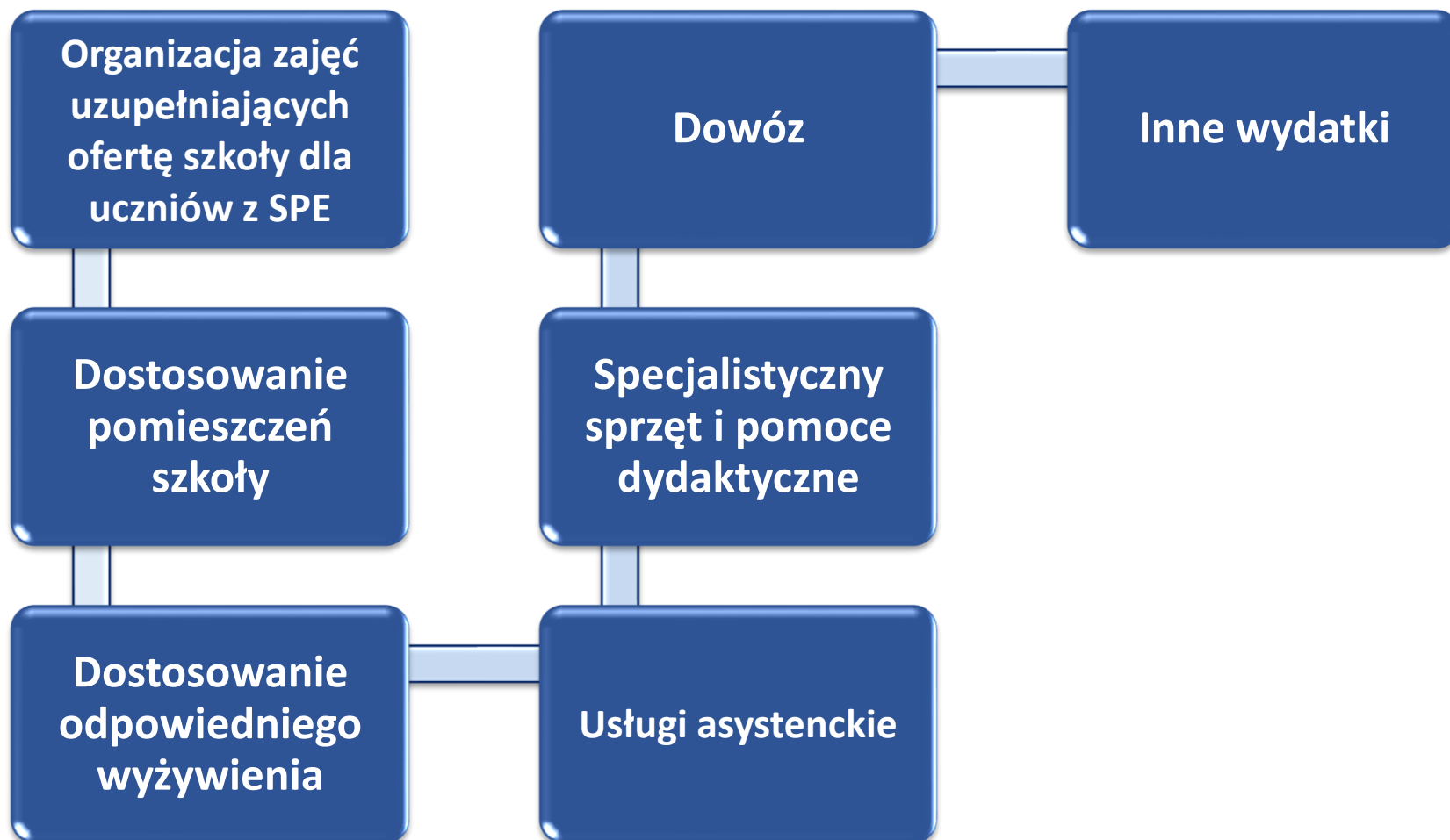
Uczeń posiadający specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne to uczeń posiadający m.in.:

- orzeczenie o niepełnosprawności,
- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- opinię wychowawcy (nauczyciela, psychologa, pedagoga),
- opinię rady pedagogicznej,
- diagnozę specjalistów szkolnych (np. psychologa, pedagoga, logopedy).

Indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów, mogą wynikać w szczególności z:

- Niepełnosprawności,
- Niedostosowania społecznego,
- Zaburzeń zachowania lub emocji,
- Ze specyficznych trudności w uczeniu się,
- Z choroby przewlekłej,
- Z niepowodzeń edukacyjnych,
- **Ze szczególnych uzdolnień.**

Kategorie kosztów, które mogą być sfinansowane dla uczniów z SPE:

Budowanie postaw proekologicznych i edukacja finansowa

1.5. Wsparcie kadry szkół/placówek systemu oświaty

Kursy i szkolenia
doskonalące
(minimum 40
godzin
dydaktycznych)

Studia
podyplomowe

Coaching,
mentoring,
tutoring, superwizja

Wykorzystanie
zasobów
Zintegrowanej
Platformy Edukacyjnej
(ZPE) lub rozwiązań
wypracowanych w
ramach programu
operacyjnego PO WER

Staże i praktyki
nauczycieli

Współpraca ze
specjalistycznymi
jednostkami

Wizyty studyjne
krajowe

Katalog zamknięty!

Wsparcie nauczyciela

Doskonalenie nauczycieli dotyczyć powinno:

- stosowania **aktywnych i nowoczesnych metod nauczania**, które rozwijają kluczowe kompetencje, samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów, zgodnie z **ZSU 2030**;
- wczesnego **wykrywania i diagnozowania problemów rozwojowych uczniów**;
- pracy z uczniami o różnych potrzebach, w tym z dziećmi z SPE oraz dziećmi migrantów i uchodźców uczniami zdolnymi oraz uczniami z ograniczeniami wynikającymi ze zdrowia fizycznego i psychicznego;
- rozwijania **umiejętności cyfrowych**, w tym z wykorzystaniem ICT i AI;
- wspierania **rozwaju osobistego i zawodowego nauczycieli**, w tym zarządzania karierą, zdrowiem fizycznym i psychicznym oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu;
- rozwijania **kompetencji interpersonalnych**, współpracy z rodzicami, rozwiązywania konfliktów i promowania postaw proekologicznych oraz edukacji finansowej;
- upowszechniania **dobrych praktyk dydaktycznych i wychowawczych** w kraju i za granicą.

1.5. Wsparcie kadry szkół/placówek systemu oświaty

Wykorzystanie nabytej
wiedzy podczas
prowadzenia zajęć
w ramach projektu

Wsparcie nauczycieli nie
może pokrywać się ze
wsparciem planowanym
w ramach FERS oraz
w ramach Działania 6.1
FEWiM 2021-2027

Bez przygotowanego nauczyciela nie ma dobrej edukacji.

Celem jest, aby nauczyciele:

- pracowali metodami aktywnymi,
- potrafili indywidualizować pracę,
- byli przygotowani do pracy z:
 - uczniem ze SPE,
 - uczniem zdolnym,
 - dziećmi migrantów i uchodźców,
- dbali o własny rozwój i dobrostan.

Przeciwdziałanie dyskryminacji

1.8. Działania uświadamiające skierowane do uczniów, nauczycieli oraz kadr systemu edukacji związane z przeciwdziałaniem dyskryminacji (w tym ze względu na orientację seksualną)

Wsparcie ukierunkowane na:

- ◇ **Równość i otwartość** – kształtowanie postaw równościowych, szacunku wobec różnorodności
- ◇ **Świadomość i refleksja** – rozpoznawanie własnych uprzedzeń i stereotypów
- ◇ **Empatia i wsparcie** – wzmacnianie empatii, tworzenie przyjaznego środowiska
- ◇ **Bezpieczna przestrzeń** – wspieranie dobrostanu psychofizycznego uczniów i nauczycieli

Tematyka podejmowanych działań w oparciu o:

- wiedzę o mechanizmach dyskryminacji i wykluczenia
- wiedzę o konsekwencjach dyskryminacji w życiu społecznym
- prawa człowieka i prawo antydyskryminacyjne
- inne narzędzia przeciwdziałania wykluczeniu

To działanie jest ukierunkowane na budowanie postaw tolerancji i akceptacji oraz poprawę dobrostanu społeczności szkolnej.

Każdy uczestnik projektu musi zostać objęty wsparciem!

Każdy projekt obejmuje obligatoryjnie:

➤ **działania szkoleniowe dla nauczycieli**, w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu i dyskryminacji w środowisku szkolnym, jak również budowania szkoły wspierającej dobrostan i relacje.

➤ **wsparcie uczniów**, indywidualne lub grupowe, ukierunkowane na ich dobrostan psychofizyczny oraz akceptację różnorodności;

Jak wspieramy nauczycieli i kadre w budowaniu szkoły, w której wszyscy czują się bezpiecznie i są szanowani (przykładowe formy wsparcia)

- **Szkolenia i warsztaty antydyskryminacyjne**

(orientacja seksualna, tożsamość, różnorodność)

- **Warsztaty reagowania na dyskryminację i przemoc rówieśniczą**

(mowa nienawiści, konflikty w szkole)

- **Szkolenia z budowania bezpiecznego klimatu szkoły**

(szkoła, w której każdy czuje się bezpiecznie)

.

- **Warsztaty dla dobrostanu kadry**
(przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, komunikacja empatyczna)

- **Sieci współpracy i wymiany doświadczeń**

(wspólne pomysły, dobre praktyki, wsparcie między nauczycielami)

Jak możemy wspierać uczniów w budowaniu bezpiecznej i otwartej szkoły? (Przykładowe formy wsparcia)

- **Warsztaty dla uczniów**

- przeciwdziałanie dyskryminacji i stereotypom
- rozwijanie empatii, komunikacji i rozwiązywania konfliktów
- akceptacja różnorodności i postawy równościowe

- **Zajęcia psychoedukacyjne**

(zdrowie psychiczne i dobrostan uczniów)

- **Grupy wsparcia**

(dla uczniów zagrożonych wykluczeniem lub doświadczających dyskryminacji)

- **Indywidualne konsultacje specjalistyczne**

(psycholog, pedagog)

- **Projekty i inicjatywy uczniowskie**

(promowanie tolerancji i akceptacji różnorodności)

- **Działania wzmacniające sprawczość uczniów**

(budowanie poczucia bezpieczeństwa i wpływu na życie szkoły)

Dodatkowo szkoły mogą w ramach działania 1.8 wprowadzać **rozwiązania organizacyjne i środowiskowe**, które poprawiają komfort pracy nauczycieli i funkcjonowanie uczniów, czyli sprzyjają ich dobrostanowi.

Przykładowe formy takiego wsparcia:

- opracowanie lub aktualizacja szkolnych procedur antydyskryminacyjnych i antyprzemocowych,
- wdrażanie rozwiązań organizacyjnych wspierających dobrostan np.:
 - strefy wyciszenia,
 - pokoje wsparcia,
- działania wzmacniające kulturę organizacyjną szkoły opartą na szacunku i współpracy,
- konsultacje z ekspertami zewnętrznymi w zakresie budowania szkoły włączającej,
- tworzenie planów działań na rzecz równego traktowania i dobrostanu.

Wsparcie rodziców i kadry wspierającej i organizującej proces nauczania (działanie nieobowiązkowe, premiowane)

Cel działań:

- budowanie postaw tolerancji i akceptacji
- wzmacnianie dobrostanu całej społeczności szkolnej
- rozwijanie empatii, dialogu i otwartości na różnorodność

Efekt:

Tworzenie szkoły jako bezpiecznej i wspierającej przestrzeni dla uczniów, rodziców i pracowników.

Założenie w projekcie biernych form wsparcia takich jak ulotki, plakaty, prelekcje filmów, publikacji będzie niewystarczające do uznania realizacji działania 1.8 za spełnione.

Przy tym działaniu ważna jest współpraca z ekspertami zewnętrznymi.

Rekomenduje się, aby działania przeciwdziałające dyskryminacji realizować **we współpracy z organizacjami i instytucjami spoza szkoły**, które specjalizują się w tej tematyce.

Dlaczego warto?

- ✓ posiadają doświadczenie i specjalistyczną wiedzę
- ✓ potrafią prowadzić zajęcia w sposób otwarty i angażujący
- ✓ ułatwiają rozmowę o trudnych tematach, szczególnie z uczniami

➔ Dzięki temu działania są bardziej skuteczne i wartościowe dla uczestników projektu.

1.4 Realizacja atrakcyjnych zajęć dla uczniów poza edukacją formalną, służących rozwojowi ich uzdolnień, pasji i zainteresowań, m.in. współpraca z bibliotekami oraz instytucjami kultury

Zajęcia poza szkołą w formie warsztatowej

Zawiązanie współpracy z bibliotekami oraz instytucjami kultury poprzez organizację w tych instytucjach cyklicznych zajęć dla uczniów

W ramach zawiązanej współpracy nie ma możliwości doposażenia tych instytucji ani szkolenia ich pracowników.

1.6. Aktywne wsparcie rodzin uczniów, pomoc stypendialna (dla uczniów z grup defaworyzowanych) i psychologiczna

Celem wsparcia rodziców/opiekunów prawnych jest zwiększenie świadomości rodziców/opiekunów prawnych w zakresie właściwego wspierania edukacji i rozwoju swoich dzieci, umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy w tym w zakresie oraz motywowania dzieci do rozwijania pasji i zainteresowań.

Aktywne formy wsparcia dla rodziców/opiekunów prawnych uczniów to m.in.:

- indywidualne konsultacje,
- spotkania warsztatowe,
- szkolenia gwarantujące aktywne uczestnictwo rodziców/opiekunów prawnych w procesie edukacyjnym ucznia.

Ogólne założenia

Wsparcie zaplanowane w projekcie powinno **uzupełniać lub rozwijać działania**, które szkoły i placówki już realizują. Nie może ono zastępować wsparcia, które jest organizowane na co dzień w szkole. Potrzeba takiego wsparcia powinna wynikać z **diagnozy potrzeb**, przeprowadzonej przez Wnioskodawcę.

Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus na lata 2021–2027, **wsparcie w zakresie cyfryzacji szkoły lub placówki musi być poprzedzone samooceną**. Samoocenę przeprowadzają szkoła lub placówka, jej pracownicy oraz uczniowie, z wykorzystaniem narzędzia **SELFIE**.

Nie określono **minimalnego ani maksymalnego czasu trwania projektu**.

Warunki wsparcia

Realizowane projekty nie powielają działań realizowanych na poziomie krajowym (zarówno ze środków EFS+, jak i źródeł krajowych).

Zgodność z Zintegrowaną Strategią Umiejętności 2030.

Zgodność z Wytycznymi EFS+.

Wsparcie w zakresie cyfryzacji danej szkoły poprzedzone jest samooceną przy wykorzystaniu SELFIE).

Wspieranie kompetencji cyfrowych jest realizowane z wykorzystaniem standardu kompetencji cyfrowych na podstawie aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji ramy „DigComp”.

W ramach Działania 6.6 istnieje możliwość zakupu pomocy i materiałów dydaktycznych niezbędnych do realizacji form wsparcia realizowanych w projekcie, wynikających z przeprowadzonej diagnozy potrzeb placówki.

Dziękuję za uwagę!

